

Kvinner i Byggenæringen

2019

Forord

I DENNE RAPPORTEN har vi samlet statistikk kjønnsfordelingen både i utdanningsløpet og i arbeidslivet. Vi presenterer også tall fra vår siste medlemsundersøkelse Byggenæringens Fremtidsbarometer, som viser hvordan det ligger an i våre bransjers medlemsbedrifter.

NÆRINGEN ER AVHENGIG av mangfold og å være en attraktiv arbeidsgiver for alle talentene og ikke bare menn. Vi har et stort kvinneunderskudd i byggenæringen på alle nivåer. Hva skal til for å styrke likestillingen i arbeidslivet, trekke flere kvinner til vår næring, og bedre kvinners representasjon i ledelse og styre?

BYGGENÆRINGEN HAR MANGE gode forbilder som viser at det er mulig å lykkes for kvinner i næringen. Samtidig må vi sikre at de kvinnene som er her møtes med respekt og likeverd. Alle må ha like muligheter til å gjøre en god jobb. Sammen har vi et ansvar for å skape et inkluderende miljø hvor alle kan være seg selv fullt ut. Når vi hører noe som ikke er inkluderende må vi stoppe å si klart fra at det ikke er greit og når noen har behov for tilpassing må det ordnes

30. JANUAR 2019 inviterer BNL til en samling for ledere i byggenæringen, HMS-ansvarlige og alle andre som er interessert og som har innspill til dette temaet. Målet med konferansen

er å stake ut en kurs, og gi oss anbefalinger på hvordan vi skal både rekruttere flere kvinner, holde på kvinnene og ikke minst bidra til å synliggjøre mulighetene som ligger i en næring som har stort behov for arbeidskraft.

Jon Sandnes
Administrerende direktør
i BNL

Innhold

Videregående utdanning	4
Søkere til byggenæringen	4
Elevene	4
Læretiden	6
Fagbrev	6
Studenter på universitet og fagskoler	9
Universitet	9
Fagskole	9
Kvinner i arbeidslivet	10
Registrerte yrker	10
FAFO: 8 prosent kvinner	11
Byggenæringens HMS-kort	11
Kjønnsfordeling perioden 2011-2018	11
Aldersfordeling norske menn og norske kvinner	11
Aldersfordeling utenlandske og norske kvinner	12
Kvinner i styrene	13
BNLs fremtidsbarometer 2019	14
Hvor er kvinnene i bedriftene?	14
Bransjeforskjeller	14
Hva gjør bedriftene for å få flere kvinner?	15

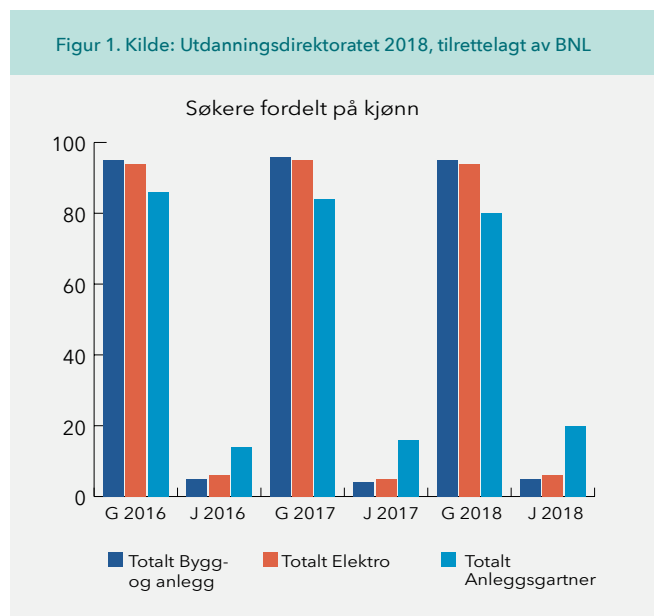
Videregående utdanning

I 2018 var det fem prosent kvinner som søkte bygg og anlegg. Disse tallene har vært stabile i flere år.

Elevene

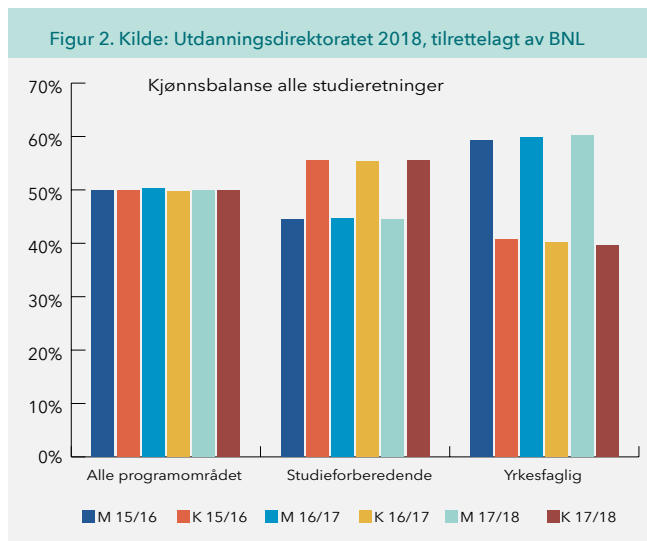
Tall fra utdanningsdirektoratet viser store forskjeller for fagene som møtes på byggeplass. Elektro har en marginal høyere kvinneandel enn bygg og anlegg, men de som har størst andel er anleggsgartnerfagene. Der var det i 2018 24 prosent kvinnelige søkere.

Figur 1. Kilde: Utdanningsdirektoratet 2018, tilrettelagt av BNL

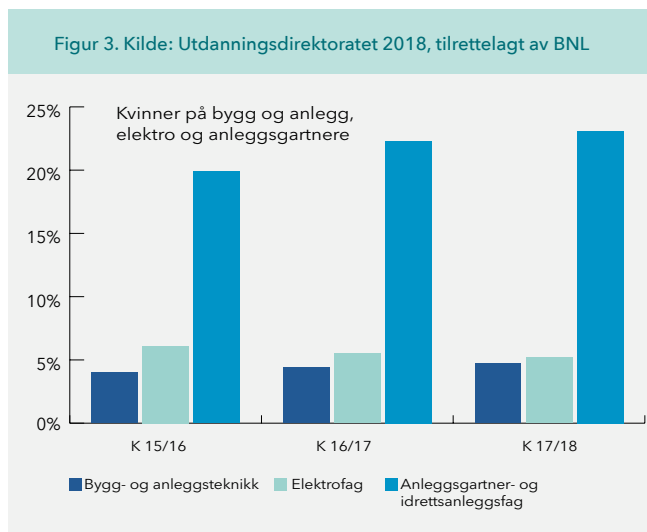
Ikke overraskende er det i praksis 50/50 fordeling mellom kvinner og menn sett alle studieprogrammene under ett, men allerede ved første korsvei begynner forskjellene å gjøre seg gjeldende. Det er ca 10 prosent flere kvinner på de studieforberedende linjene 45/55 og ca 20 prosent flere menn på de yrkesfaglige linjene 60/40.

Figur 2. Kilde: Utdanningsdirektoratet 2018, tilrettelagt av BNL

Det er små prosentvise forskjeller for skoleåret 2017/2018 mellom elektro og bygg- og anleggsteknikk. Det var 4,7 prosent jenter på bygg og anlegg, og 5,2 prosent på elektro. Anleggsgartnerfaget skiller seg igjen positivt ut både i andel og med sterkere vekst enn de andre fagene.

Figur 3. Kilde: Utdanningsdirektoratet 2018, tilrettelagt av BNL

Under følger listen over alle fag hvor der er mer enn 10 søkere organisert med de som har flest kvinnelige søkere øverst:

Figur 4. Kilde: Utdanningsdirektoratet 2018, tilrettelagt av BNL

FAG	M 2016	K 2016	M 2017	K 2017	M 2018	K 2018
ELELE1 - Elektrofag	6 195	365	5 760	332	5 733	412
BABAT1 - Bygg- og anleggsteknikk	3 833	259	4 023	246	4 280	270
ELELE2 - Elenergi	2 885	189	2 912	167	2 744	148
ELELE3 - Elektrikerfaget	1 763	95	1 834	106	1 855	103
BABYG2 - Byggteknikk	2 155	81	2 220	89	2 279	98
BAANL2 - Anleggsteknikk	1 101	49	1 112	47	1 101	63
ELAUT3 - Automatiseringsfaget	1 004	70	950	62	913	53
ELAUT2 - Automatisering	703	48	652	45	645	49
NAAID2 - Anleggsgartner- og idrettsanleggsgfag	87	30	103	23	96	39
BATMF3 - Tømrerfaget	1 260	35	1 326	35	1 425	37
ELDEL2 - Data og elektronikk	767	37	716	26	636	34
BAKEM2 - Klima-, energi- og miljøteknikk	611	20	563	25	607	31
NAANG3 - Anleggsgartnerfaget	105	17	104	20	106	26
ELFLY2 - Flyfag	188	30	132	13	158	22
BARLF3 - Rørleggerfaget	393	15	404	7	415	18
BAAMF3 - Anleggsmaskinførerfaget	426	11	437	13	413	16
ELEMO3 - Energimontørfaget	323	19	304	19	290	12
ELFSY4 - Flssystemmekanikerfaget	53	8	50	8	62	11
BABET3 - Betongfaget	169	5	173	6	205	9
BAMAL3 - Malerfaget	39	2	17	3	36	9
ELDAT3 - Dataelektronikerfaget	577	12	608	14	576	9
ELFLY3 - Flytekniske fag	68	13	77	19	69	9
ELMEL3 - Maritim elektrikerfaget Vg3			19		152	8
BAFJE3 - Fjell- og bergverksfaget	91	5	124	3	134	7
BATBY3 - Trevare- og bygginnredningsfaget	32	5	26	2	31	7
BAOFT2 - Overflateteknikk	36	5	39	11	31	5
ELHEI3 - Heismontørfaget	47	6	47		54	5
ELKVT2 - Kulde- og varmepumpeteknikk	140	10	142	6	115	5
ELTEL3 - Telekommunikasjonsmontørfaget	164	6	163	3	164	5
ELTAV3 - Tavlemontørfaget	28	4	41	4	40	4
BAMUR3 - Murerfaget	84	2	82	2	86	3
BATRT2 - Treteknikk	39	3	55	10	53	3
ELAVI4 - Avionikerfaget	28	3	35	1	30	3
ELROM3 - Romteknologi	36	2	51	3	34	3
BAVBL3 - Ventilasjons- og blikkenslagerfaget	51	2	59	2	50	2
ELAVI3 - Avionikerfaget	33	1	29	2	21	2
ELFMO4 - Flymotormekanikerfaget	9	3	14	3	11	2
ELFUO3 - Fjernstyrte undervannsoperasjoner	31	3	26	1	25	2
ELKUL3 - Kulde- og varmepumpemontørfaget	94	1	93	2	105	2
ELSIG3 - Signalmontørfaget	26	2	33	1	32	2
ELTOG3 - Togelektrikerfaget	7		10	2	6	2
BAFEI3 - Feierfaget	11		15	3	14	1
BAASF3 - Asfaltfaget	9	1	10		15	1
ELEOP3 - Energioperatørfaget	21	1	20	1	20	1
ELPRO3 - Produksjonselektronikerfaget	42		40	1	40	1
BABDR3 - Byggdrifterfaget	31		29		26	
BASTI3 - Stillasbyggerfaget	18	3	13	1	13	
BATAK3 - Tak- og membrantekkerfaget	5		13		8	
BAVOA3 - Vei- og anleggsgfaget	50	1	62	2	72	

Ser man imidlertid på antall kvinner under utdanning har fortsatt elektro et stort forsprang på bygg og anlegg. Antall elever sortert etter flest kvinner for skoleåret 2017/2018.

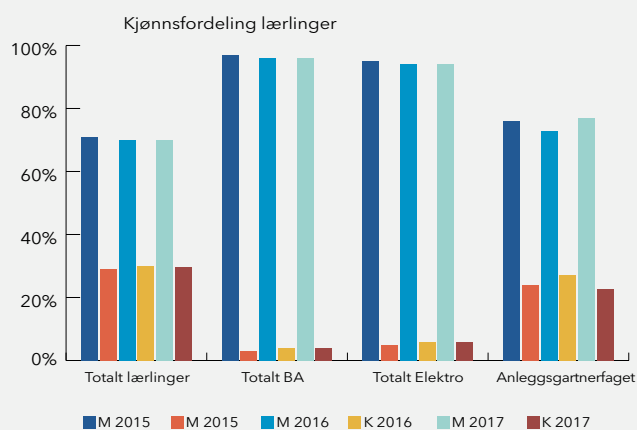
Figur 5 Kilde: Utdanningsdirektoratet 2018, tilrettelagt av BNL

FAG	M 2016	K 2016	M 2017	K 2017	M 2018	K 2018
Totalt Elektrofag	9 867	644	9 895	571	9 675	526
Totalt Bygg- og anleggsteknikk	7 414	306	7 541	343	7 728	385
Totalt Anleggsgartner- og idrettsanleggsgfag	141	35	129	37	120	36
ELELE1 - Elektrofag	4 801	316	4 760	252	4 477	240
BABAT1 - Bygg- og anleggsteknikk	4 160	176	4 219	226	4 256	234
ELELE2 - Elenergi	2 486	165	2 507	165	2 601	146
BABYG2 - Byggteknikk	1 985	75	2 066	71	2 203	85
ELAUT2 - Automatisering	659	57	631	40	621	35
BAANL2 - Anleggsteknikk	604	25	651	21	647	27
ELAUT3 - Automatiseringsfaget	476	37	482	34	463	26
ELDEL2 - Data og elektronikk	782	23	813	36	783	26
BAKEM2 - Klima-, energi- og miljøteknikk	545	19	517	16	530	21
ELFLY3 - Flytekniske fag	64	12	83	11	70	15
ELDAT3 - Dataelektronikerfaget	308	11	344	3	314	12
ELFLY2 - Flyfag	103	13	105	20	97	12
BAOFT2 - Overflateteknikk	58	5	27	4	42	11
BATRT2 - Treteteknikk	49	5	49	3	50	7
ELAVI3 - Avionikerfaget	32	6	17	2	31	4
ELKVT2 - Kulde- og varmepumpeteknikk	123	3	121	6	111	4
ELROM3 - Romteknologi	33	1	32	2	34	2

Læretiden

Den skjeve kjønnsfordelingen fortsetter inn i læretiden. Totalt er 30 prosent av lærlingene kvinner, men bare 4 prosent var det i bygg og anleggsgfagene i 2017, for elektro er tallet bedre, 5,94 prosent. Anleggsgartnerfaget tar med seg jentene over i læretiden og har 22,54 prosent kvinnelige lærlinger. Det er imidlertid også under gjennomsnittet for alle fagene.

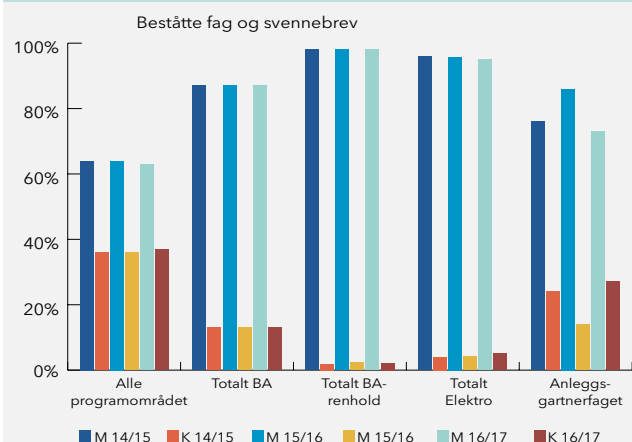
Figur 6. Kilde: Utdanningsdirektoratet 2018, tilrettelagt av BNL

Fagbrev

Disse tallene inkluderer alle som tar fagprøven også voksenlærlinger og de som tar prøven uten prøvetid. 13 prosent av de som tar fag-/svennebrev i bygg og anlegg er kvinner, mens 5,1 prosent hos elektro. Korrigerer vi imidlertid tallene for renholdsoperatørfaget, er jenteandelen i bygg og anlegg 2,2 prosent, under halvparten av elektro.

Figur 7. Kilde: Utdanningsdirektoratet 2018, tilrettelagt av BNL

Gjentar vi øvelsen og ser på hvordan de sprer seg på de ulike fagene i reelle antall ser fordelingen slik ut:

Figur 8. Kilde: Utdanningsdirektoratet 2018, tilrettelagt av BNL

FAG	M 2016	K 2016	M 2017	K 2017	M 2018	K 2018
ELELE3 - Elektrikerfaget	4 692	220	4 636	249	4 770	271
BATMF3 - Tømrerfaget	3 244	56	3 299	73	3 496	105
BARLF3 - Rørleggerfaget	1 638	61	1 598	70	1 612	61
ELEMO3 - Energimontørfaget	722	53	679	57	623	56
ELAUT3 - Automatiseringsfaget	602	54	536	59	556	53
BAMAL3 - Malerfaget	161	38	182	39	205	45
BAAMF3 - Anleggsmaskinførerfaget	890	20	890	23	981	28
ELTEL3 - Telekommunikasjonsmontørfaget	426	14	396	20	408	21
BABET3 - Betongfaget	523	11	497	17	573	14
BAMUR3 - Murerfaget	206	13	203	12	238	14
BAVOA3 - Vei- og anleggsgfaget	147	7	187	8	243	13
BARHO3 - Renholdsoperatørfaget	2	12	1	10	4	12
BATBY3 - Trevare- og bygginnredningsfaget	91	15	92	10	95	12
BAFJE3 - Fjell- og bergverksfaget	173	9	196	9	237	11
ELFSY4 - Flysystemmekanikerfaget	73	9	74	9	63	10
BAVBL3 - Ventilasjons- og blikkenslagerfaget	223	8	233	8	239	9
BABDR3 - Byggdrifterfaget	26	3	81	5	133	8
ELTAV3 - Tavlemontørfaget	107	5	86	4	86	8
ELDAT3 - Dataelektronikerfaget	374	2	361	5	385	7
ELEOP3 - Energioperatørfaget	44	2	33	5	28	7
BAFEI3 - Feierfaget	56	11	51	7	61	6
BAASF3 - Asfaltfaget	33		44	3	54	6
ELFUO3 - Fjernstyrte undervannsoperasjoner	55	4	33	5	21	6
ELSIG3 - Signalmontørfaget	49	3	65	5	77	6
BATAK3 - Tak- og membrantekkerfaget	34		51	1	70	4
ELAVI4 - Avionikerfaget	37	5	34	7	27	4
ELKUL3 - Kulde- og varmepumpemontørfaget	139	3	132	2	142	4
BABAN3 - Banemontørfaget	93	4	92	3	78	2
BASTI3 - Stillasbyggerfaget	41	2	34		34	2
ELERF3 - Elektroreparatørfaget	22		21		26	2
ELFMO4 - Flymotormekanikerfaget	9	2	13	4	12	2
ELPRO3 - Produksjonselektronikerfaget	44	6	36	4	36	2
BAISO3 - Isolatørfaget	28	2	23	2	17	1
ELHEI3 - Heismontørfaget	49	1	49	2	54	1
BAGLA3 - Glassfaget	28	2	38	1	41	0
BAIMF3 - Industrimalerfaget	22	2	18		16	
BATLF3 - Trelastfaget	15		18		23	

Fordelt på de ulike fagene med mer enn 10 beståtte fag-/svenneprøver ser bildet slik ut:

Figur 9. Kilde: Utdanningsdirektoratet 2018, tilrettelagt av BNL

FAG	M 14/15	K 14/15	M 15/16	K 15/16	M 16/17	K 16/17
BARHO3 - Renholdsoperatørfaget	63	516	87	537	97	541
ELELE3 - Elektrikerfaget	1 731	57	1 631	62	1 575	75
ELAUT3 - Automatiseringsfaget	424	24	408	31	369	31
BATMF3 - Tømrerfaget	1 652	15	1 583	21	1 519	21
ELEMO3 - Energimontørfaget	253	10	243	9	300	19
BARLF3 - Rørleggerfaget	499	15	534	13	549	17
ELPRO3 - Produksjonselektronikerfaget	22	4	26	11	18	9
BAMAL3 - Malerfaget	81	7	84	12	62	7
BATBY3 - Trevare- og bygginnredningsfaget	47	4	43	10	38	7
ELTEL3 - Telekommunikasjonsmontørfaget	164	9	172	3	167	7
BABDR3 - Byggedriferfaget	8	2	142	2	145	6
BABET3 - Betongfaget	336	5	382	6	346	6
BAAMF3 - Anleggsmaskinførerfaget	462	8	507	13	632	6
BAVOA3 - Vei- og anleggsgfaget	67	1	87	3	126	5
BAMUR3 - Murerfaget	89	6	105	3	100	4
BAVBL3 - Ventilasjons- og blikkenslagerfaget	87	4	70	3	85	4
ELFSY4 - Flysystemmekanikerfaget	36	5	33	6	34	4
BAFEI3 - Feierfaget	47	2	42	5	46	3
ELDAT3 - Dataelektronikerfaget	237	6	250	3	270	3
BAFJE3 - Fjell- og bergverksfaget	88	3	118	3	136	2
BATLF3 - Trelastfaget	1		10	1	23	2
ELAVI4 - Avionikerfaget	11	2	17	2	19	2
ELFUO3 - Fjernstyrte undervannsoperasjoner	32	1	34	1	22	2
ELKUL3 - Kulde- og varmpumpemontørfaget	65	3	69		78	2
ELTAV3 - Tavlemontørfaget	60	7	73	7	45	2
BABAN3 - Banemontørfaget	53	1	75	1	74	1
BAGLA3 - Glassfaget	26	1	22		13	1
BAIMF3 - Industrimalerfaget	85	2	54	1	27	1
ELEOP3 - Energioperatørfaget	32	3	25		28	1
ELHEI3 - Heismontørfaget	28		38		29	1
ELSIG3 - Signalmontørfaget	25		15		16	1
BAISO3 - Isolatørfaget	40		39	2	20	
BASTI3 - Stillasbyggerfaget	192		121	1	52	
BATAK3 - Tak- og membrantekkerfaget	24		17		36	
BAASF3 - Asfaltfaget	37	2	51	1	67	
ELERF3 - Elektroreparatørfaget	10		21		23	

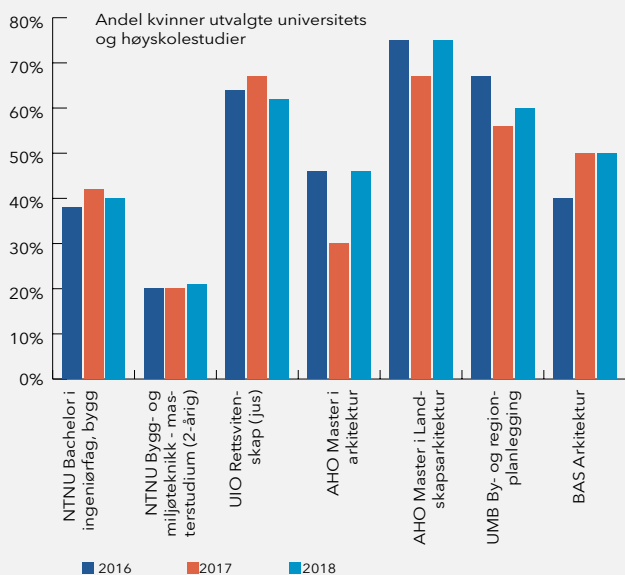
Studenter på universitet og fagskoler

Det er et inntrykk at det er høyere andel kvinner i de stillingskategoriene i byggenæringen som krever lengre utdanninger.

Universitet

Figuren under viser andel kvinner på studiene i noen utvalgte universitets- og høyskolestudier. Både på rettsvitenskap ved Universitetet i Oslo, på arkitektstudiet ved AHO og ved by- og regionplanleggingsstudiet ved UMB er det flere kvinnelige enn mannlige studenter. En annen interessant forskjell er at det på Bachelorstudiet ved NTNU er andelen kvinner nesten dobbelt så høy som ved masterstudiet.

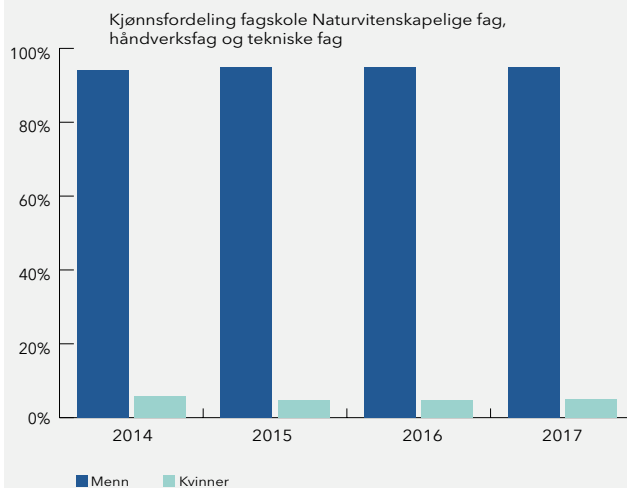
Figur 10. Kilde: NSD 2018, tilrettelagt av BNL. Tallene er delvis anonymisert og inneholder bare sprang på 5 personer.

Fagskole

Fagskolene rekrutterer tradisjonelt studenter med erfaring innenfor studiene de tilbyr. Dessverre er det ikke tilgjengelig data på studiested og mer detaljerte fagretninger, men figuren under viser kjønns(u)balansen for studenter på to-årige heltidsstudier innen Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag. Andelen kvinner har de siste tre årene vært ca. 5 prosent. Det reflekterer i en viss grad den lave andelen kvinner som har fullført fagbrevet.

Figur 11. Kilde: SSB 2018, bearbeidet av BNL

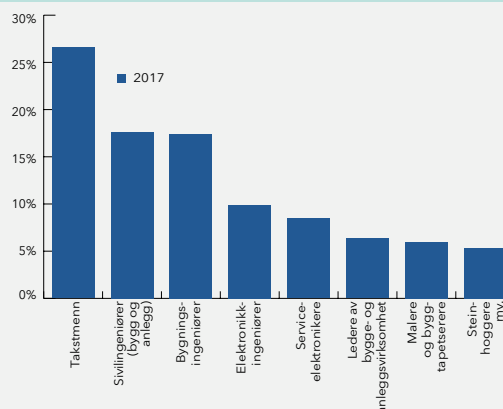
Kvinner i arbeidslivet

I følge FAFO er det 8 prosent kvinner i byggenæringen. De fleste jobber i administrasjon og det er færrest kvinner innen de tradisjonelle håndverkerfagene.

Registrerte yrker

SSB samler statistikk på yrkeskategori fordelt på kjønn. Statistikken strekker seg bare tilbake til 2015, men er en fulltelling av hvor kvinnene er i arbeidslivet. For ingen av yrkesgruppene i bygg og anlegg er det over 50 prosent kvinner og i bare 8 av yrkeskategoriene er det mer enn 5 prosent.

Figur 12. Kilde: SSB 2018, tilrettelagt av BNL

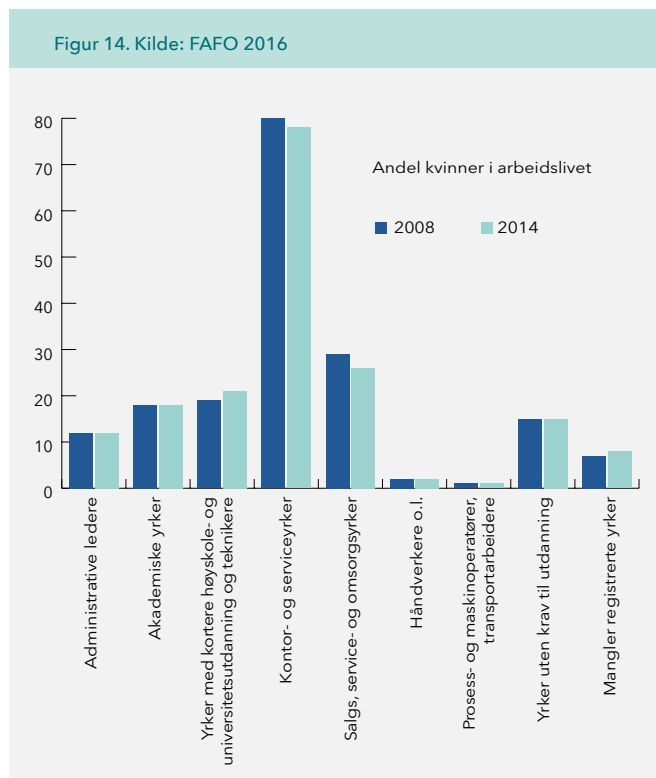
Hele listen over utvalgte yrker og antall:

Figur 13. Kilde: SSB 2018, tilrettelagt av BNL

YRKE	M 15	K 15	M 16	K 16	M 17	K 17
1323 Ledere av bygge- og anleggsvirksomhet	11040	670	11449	746	12042	816
2142 Sivilingeniører (bygg og anlegg)	15660	3136	16252	3343	17162	3678
3112 Bygningsingeniører	13 567	2690	13 763	2834	13 993	2952
3114 Elektronikkingeniører	10941	1165	11013	1167	11139	1219
3123 Arbeidsleder, bygg og anlegg	9370	242	9475	244	9683	242
3315 Takstmenn	1 286	556	1 318	503	1 371	496
7112 Murere	4064	33	4190	37	4258	37
7113 Steinhoggere mv.	591	29	595	30	602	34
7114 Betongarbeidere	8336	47	8747	63	8923	59
7115 Tømrere og snekkere	40694	480	41705	515	42738	556
7119 Andre bygningsarbeidere	2539	54	2517	58	2687	79
7121 Taktekkere	1260	5	1235	5	1262	8
7122 Gulv- og flisleggere	1554	12	1661	13	1772	18
7123 Gips- og sparklingsarbeidere	25	1	38	2	20	1
7124 Isolatører mv.	1036	27	942	18	986	22
7125 Glassarbeidere	1181	32	1209	29	1204	30
7126 Rørleggere og VVS-montører	15103	234	15663	231	15961	250
7127 Kuldemonterør mv.	1078	11	1072	9	1111	14
7131 Malere og byggtapetserere	5777	350	5793	357	5954	377
7213 Kopper- og blikkenslagere	4361	87	4382	95	4402	96
7411 Elektrikere	26053	726	26735	746	28122	831
7412 Automatikere	5333	287	5232	267	5219	270
7413 Energimontører	4539	148	4457	153	4397	159
7421 Serviceelektronikere	1408	130	1403	111	1416	131
8342 Anleggsmaskinførere	17709	636	18003	636	18842	679
8343 Kran- og heisførere mv.	1574	40	1601	57	1586	66
9312 Hjelpearbeidere i anlegg	11653	449	12484	468	13587	560
9313 Hjelpearbeidere i bygg	5126	173	5674	206	5868	258

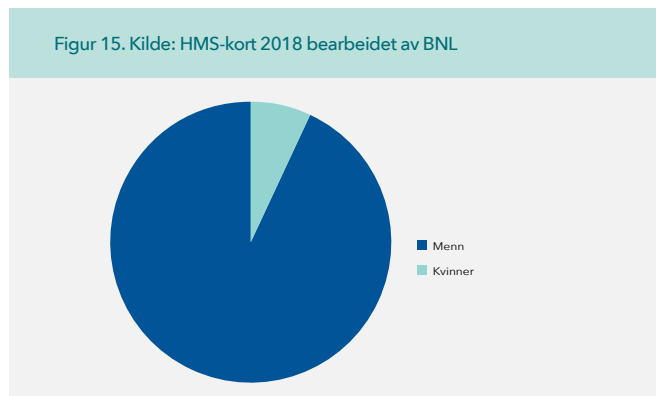
FAFO: 8 prosent kvinner

FAFO gjorde i 2016 en analyse av arbeidskraften i byggenæringen hvor de sammenlignet registerdata fra SSB i 2008 og 2014. De har sett på kvinneandelen i hovedyrkesgruppene. Deres tall viser at kjønnsbalansen er svært skjev og at andelen er stabil. De finner ingen endring i fra 2008 til 2014.

Byggenæringens HMS-kort

Kjønnsfordelingen blant de med HMS-kort viser det samme bilde som andre kilder viser også statistikk over bruken av HMS-kort som er bearbejdet av BNL.

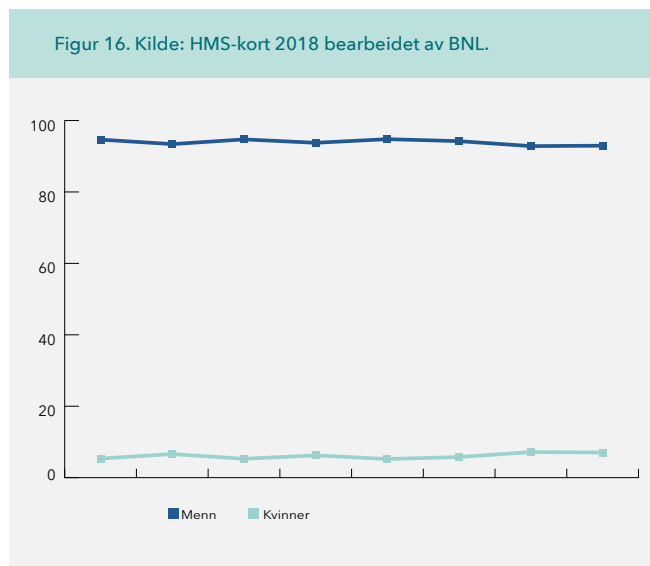

Blant arbeidstakerne med utenlandsk statsborgerskap er skjevheten større enn blant den norske arbeidskraften. Byggenæringen blir i mange land, også i Norge, ansett som et mannsyrke. Registreringen er i tillegg begrenset til de delene av næringen som er på byggeplass. Det betyr at mange arkitekter, økonomi- og ingeniørmiljøer ikke er med i disse tallene.

Kjønnsfordelingen i næringen har vært veldig stabil. Ut fra kjønns sammensetningen i noen av gruppene med utenlandsk arbeidskraft burde det vært en økning i andel kvinner når andelen utenlandsk arbeidskraft går ned, noe som forklarer året lille økning andelen kvinner.

Kjønnsfordeling perioden 2011-2018

Andelen kvinner er høyere blant den norske enn den utenlandske arbeidskraften og på denne delen av statistikken er svenskene mer lik resten av den utenlandske arbeidskraften enn den norske.

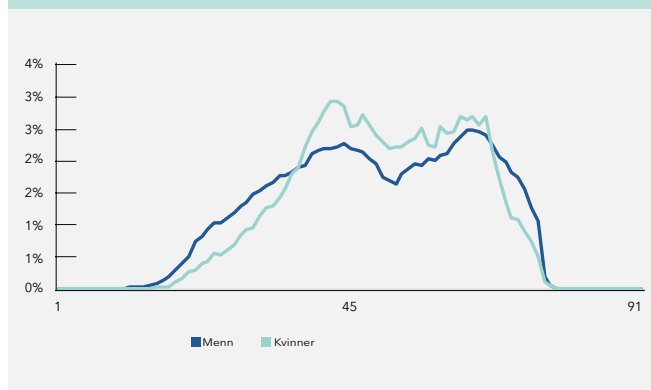
Aldersfordeling norske menn og norske kvinner

Norske kvinner kommer senere inn i næringen og går raskere ut av næringen når de blir eldre.

Andelen kvinnelige lærlinger er lavt i næringen noe som kan forklare hvorfor de kommer senere. Kvinner i byggenæringen har trolig i større grad lengre utdanning enn menn, jurister, økonomer og ingeniører, noe som også forklarer hvorfor de kommer senere inn i arbeidslivet. Disse tallene endrer seg lite

fra år til år. En årsak til at kvinnene slutter tidligere kan være at de første kvinnene i næringen hadde mer fysisk krevende jobber og i mindre grad har gått over i lederstillinger enn menn.

Figur 17. Kilde: HMS-kort 2018 bearbejdet av BNL.

Aldersfordeling utenlandske og norske kvinner

Norske og utenlandske kvinner begynner i byggenæringen på ulike tidspunkt i arbeidslivet. Andelen norske kvinner er ganske jevn, mens andelen utenlandske kvinner er skjevere, med en klar overvekt yngre kvinner. De norske kvinnene kommer senere inn i næringen. Lønnsstatistikken til Tekniske beregningsutvalg 2017 (TBU) viser at kvinner tjener mer enn menn i den norske byggenæringen. En forklaring på dette som sammenfaller med denne grafen er at de kommer senere inn i næringen pga. av lengre utdanning. En årsak til at de utenlandske kvinnene er relativt unge er at på generell basis er arbeidsinnvandrerne yngre enn resten av arbeidsstyrken. Til tross for at svært få av de norske kvinnene kommer inn i næringen via lærlingordningen, er trolig andelen utenlandske kvinnelige lærlinger enda lavere. De tar ofte utdanningen i det landet de kommer fra og flytter først når de skal ut i arbeidsmarkedet.

Kvinner i styrene

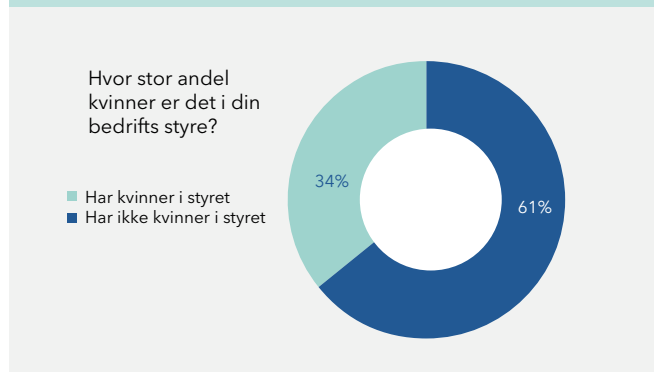
BNL spurte i fjorårets fremtidsbarometer om kjønnsbalansen i styrene. Over 1000 bedrifter svarte, noe som gir et godt grunnlag til å si noe om styresammensetningen.

Vi vet mer om situasjonen ute på byggeplassene enn i styre-rommet. For mange år siden stilte staten krav om kjønnsbalanse i styrene til aksjeselskap. Byggenæringens bedrifter er ofte små og mellomstore og er derfor ikke alltid organisert som aksjeselskaper.

Over halvparten har ikke kvinner i styret

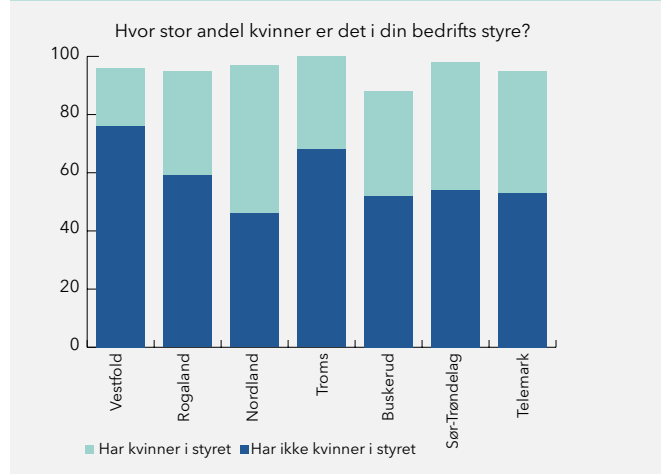
60 prosent av bedriftene svarer at de aldri har hatt eller ikke har kvinner i styret. Totalt er det 85 prosent av bedriftene som oppgir at de har under 40 prosent kvinner i styret, mens bare 9 prosent oppgir at de har under 40 prosent menn i styrerommene. Omtrent 10 prosent har nådd målet om kjønnsbalanse slik definert av staten, 40-60 prosent av begge kjønn i styret.

Figur 18. Kilde: BNLs Fremtidsbarometer 2018

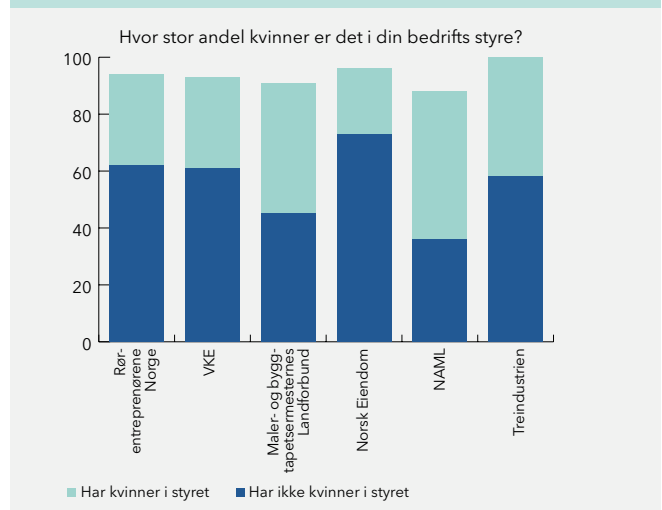
Nordland og Telemark er de fylkene hvor færrest bedrifter oppgir at de aldri har hatt eller ikke har kvinner i styret på nåværende tidspunkt. Verst i klassen blant fylkene er Vestfold hvor over 40 prosent oppgir at de aldri har hatt kvinner i styret og ytterligere 33 prosent svarer at de ikke har kvinner på nåværende tidspunkt. Det betyr 3 av 4 bedrifter i Vestfold i denne undersøkelsen ikke har kvinner i styrene. Vestfold har konservative partier stått sterkere enn i mer «radikale» Nordland, noe som kanskje kan forklare noe av forskjellen mellom fylkene.

Figur 19. - fylkesfordelt. Ikke inkludert bedrifter som ikke har styre og de som har svart «vet ikke». Kilde: BNLs Fremtidsbarometer 2018

Blant bransjeforeningene er det hos MLF, Treindustrien, NAML og Byggevareprodusentene at andelen kvinner i er høyest. Hos NAML sine medlemmer er det under 40 prosent som oppgir at de aldri har hatt eller ikke har kvinner i styrene. Hos murerne er det nesten 60 prosent som oppgir at de aldri har hatt kvinner i styret.

Figur 20. Kilde: BNLs Fremtidsbarometer 2018

BNLs Fremtidsbarometer 2019

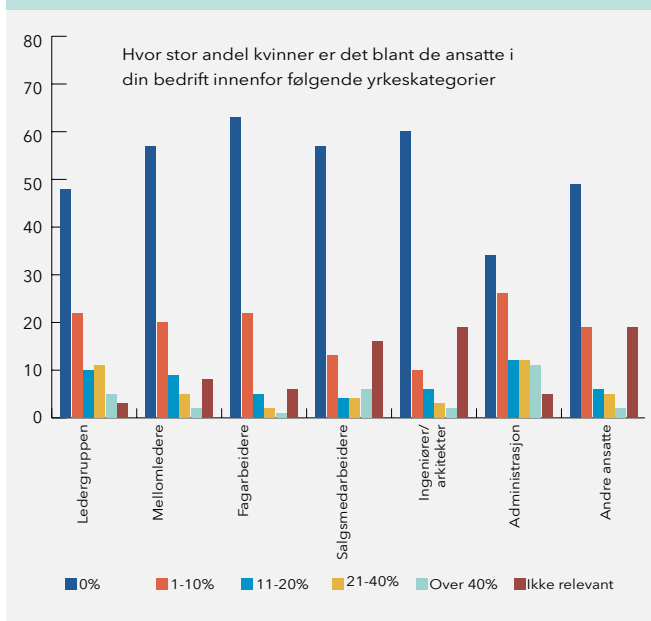
- hvor er kvinnene?

I årets medlemsundersøkelse Byggenæringens fremtidsbarometer har vi spurt om andelen kvinner i bedriftene og om bedriftene har gjort noe for å få flere kvinnelige ansatte. Svarene viste at det er store forskjeller i hva bedriftene har gjort, men at de fleste ikke har gjennomført noen tiltak.

Hvor er kvinnene i bedriftene?

Nesten halvparten av bedriftene i undersøkelsen har ingen kvinnelige ansatte. Ikke overraskende er det færrest kvinner blant fagarbeiderne hvor nesten 2/3 av bedriftene svarer at de ikke har noen. I administrasjonen finner vi også bedriftene med den høyeste andelen kvinner. Blant fagarbeiderne svarer 1,5 prosent av bedriftene at de har mer enn 40 prosent kvinner, mens over 5 prosent av bedriftene har en ledergruppe med mer enn 40 prosent kvinner.

Figur 21. Kilde: BNLs Fremtidsbarometer 2019

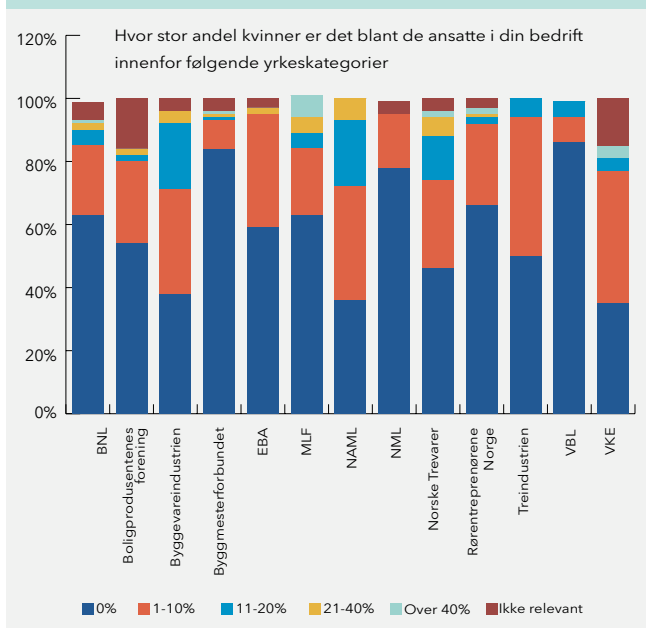
Bransjeforskjeller

Ser vi på andelen fagarbeidere fordelt på bransjer er det over 80 prosent som svarer at de bare har mannlige fagarbeidere blant VBL og Byggmesterforbundets medlemmer. Soleklart

best er Norsk Eiendom hvor «bare» 16 prosent ikke har kvinner. Bedrifter i bransjene VKE og NAML er det en større andel bedrifter som har mellom 1-10 prosent kvinner enn det er som har 0. I MLF er det 7 prosent av bedriftene som har flere enn 40 prosent kvinnelige fagarbeidere, mens i Boligprodusentene, Byggevareindustrien, EBA, Norsk Eiendom, NAML, NML, Treindustrien og VKE er det ingen bedrifter som har en tilnærmet kjønnsbalanse hos fagarbeiderne sine.

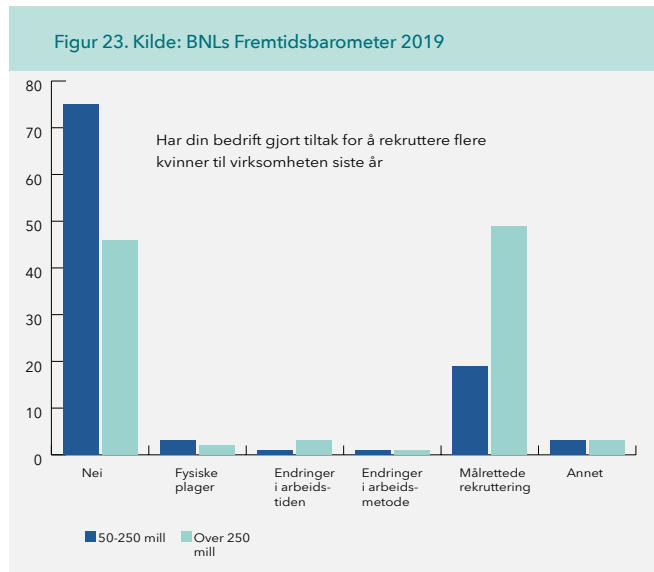
Det største forskjellene finner vi imidlertid når det kommer til hva bedriftene har gjort for å rekruttere kvinner. 80 prosent svarer imidlertid at de ikke har gjort noe.

Figur 22. Kilde: BNLs Fremtidsbarometer 2019

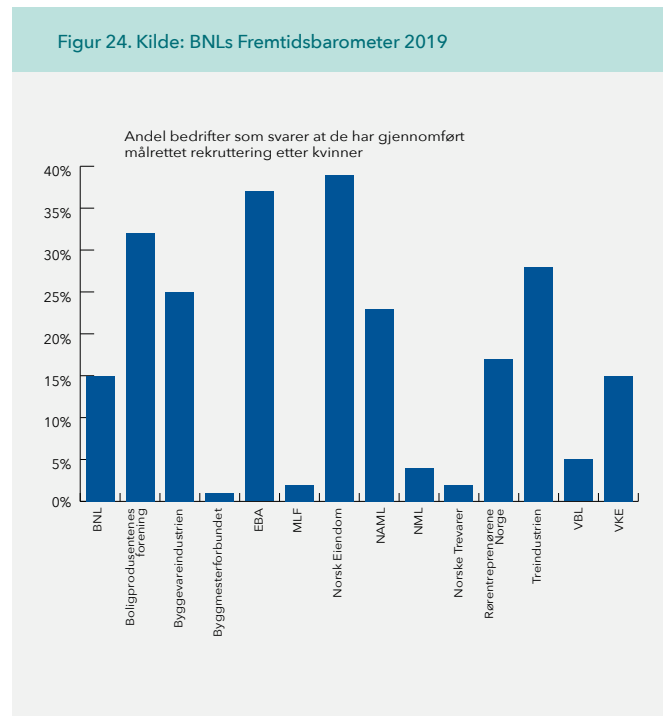

Hva gjør bedriftene for å få flere kvinner?

Blant de minste bedriftene, under 5 millioner i omsetning, har 98 prosent ikke gjennomført noen tiltak, men det ser om som om det skjer noe når omsetningen hos bedriftene passerer 50 millioner. Ikke i noen av størrelseskategoriene er det over 4 prosent som svarer at de har gjort fysiske tilpassinger, endringer i arbeidstiden eller endringer i arbeidsmetode. De største bedriftene svarer imidlertid at de har forsøkt målrettet rekruttering av kvinner.

Mye av spredningen mellom bransjene kan forklares med bedriftsstrukturen og andelen bedrifter med omsetning under 50 millioner, men ikke alt og det er noen unntak. Ser vi bare på andelen bedrifter som svarer at de har gjort målrettet rekruttering fordelt på bransje blir fordelingen slik:

Anleggsgartnerne i NAML skiller seg positivt ut blant håndverksbedriftene hvor nesten 1 av 4 har forsøkt å rekruttere kvinner. Norsk Eiendoms medlemmer er igjen best, med nesten 40 prosent sammen med EBA hvor 37 prosent har forsøkt. Blant medlemmene i Treindustrien og Byggeveareindustrien har også over 25 prosent forsøkt, men i Norske Trevarer er andelen 2 prosent.

VÅRE 15 BRANSJEFORENINGER

Boligprodusentene

Byggevarerindustrien

Byggmesterforbundet

EBA - Entreprenørforeningen Bygg og Anlegg

Maler- og byggtapetsermestrenes Landsforbund (MLF)

NAML - norske anleggsgartnere, miljø og
landskapsentreprenører

Norsk Eiendom

Rørentreprenørene Norge

Norske Murmestres Landsforening (NML)

Norske Trevarer

Norsk Utleieforening

Takentreprenørenes Forening (TEF)

Treindustrien

Ventilasjons- og Blikkenslagerbedriftenes
Landsforbund (VBL)

VKE - Foreningen for Ventilasjon,
Kulde og Energi

firmapost@bnl.no
Middelthuns gate 27
Postboks 7187,
Majorstuen, 0303 Oslo
Telefon: 23 08 75 00
bnl.no

Byggenæringens
Landsforening